

Dnr 2018-034

Yttrande
9 april 2018

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Energimyndighetens rapport ”Slopade anslutningskostnader för havsbaserad vindkraft” (ER 2018:6)

Konjunkturinstitutet har anmodats avge remissvar på Energimyndighetens rapport *Slopade anslutningskostnader för havsbaserad vindkraft* (ER 2018:6).

Rapporten är Energimyndighetens redovisning av ett regeringsuppdrag om att utreda ett slopande av anslutningsavgiften till stamnätet för havsbaserad vindkraft, något som utgör del i den så kallade energiöverenskommelsen. Energimyndigheten anger att målet med uppdraget är att lämna förslag på en utformning av ett slopande av anslutningsavgiften som bland annat uppfyller följande utgångspunkter

- att skapa likvärdiga villkor i förhållande till landbaserad vindkraft och till havsbaserad vindkraft i andra länder runt Östersjön,
- vara förenlig med en kostnadseffektiv energiförsörjning och underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart energisystem.

Energimyndigheten konstaterar inledningsvis att anslutningsavgiften enbart avser de kundspecifika kostnader Svenska kraftnät har till följd av anslutning och eftersom anslutningspunkten normalt ligger på land utgör den endast en ringa del av vindkraftsprojektets kostnad för anslutningskabel och tillhörande anläggningar. Ett slopande av denna avgift skulle således inte ha någon större effekt på lönsamhetskalkylen för havsbaserad vindkraft. Därför studerar myndigheten olika sätt att ”slopa” anslutningskostnaderna för havsbaserad vindkraft. Att helt lyfta av denna kostnad från vindkraftaktörerna genom att flytta ut stamnätets anslutningspunkt bedöms omfatta 0,8-1,1 miljarder kr per TWh. Myndigheten diskuterar även delvis slopade anslutningskostnader genom särskilt stöd till byggande av sjökabel.

KONJUNKTURINSTITUTETS SYNpunkTER

Konjunkturinstitutet avråder från att införa ett utökat stöd för havsbaserad vindkraft, oavsett om det sker i form av utflyttning av anslutningspunkten till stamnätet eller genom ett särskilt stöd till byggande av sjökabel.

Både landbaserad och havsbaserad vindkraft omfattas av elcertifikatsystemet samt nämnda anslutningsavgift varför likvärdiga villkor i stort redan föreligger med nuvarande regelverk. Ett särskilt stöd till havsbaserad vindkraft innebär således avsteg från likvärdiga villkor. Att lyfta av just anslutningskostnader riskerar dessutom att leda till suboptimal lokalisering av vindkraftsanläggningar till havs. Vill man gynna havsbaserad vindkraft vore det alltså bättre med ett mer allmänt investeringsstöd, som inte snedvrider investerarens kostnadsstruktur.

Att särskilt stödja teknologin havsbaserad vindkraft kan inte anses vara förenligt med en kostnadseffektiv energiförsörjning. Energimyndighetens rapport visar på att annan förnybar elproduktion, såsom landbaserad vindkraft, är billigare. I en tidigare rapport (ER 2017:3, sid 52) bedömer myndigheten att detta förhållande kommer att bestå under överskådlig tid. Det är alltså tveksamt om havsbaserad vindkraft har en roll att spela i ett kostnadseffektivt uppfyllande av målet om 100 procent förnybar elproduktion år 2040.

Givet att kostnadsutvecklingen för havsbaserad vindkraft i stort är oberoende av svensk utbyggnad finns det heller inte någon uppenbar teknikpolitisk intäktssida att realisera. Inte sällan anges som skäl till att stödja havsbaserad vindkraft svårigheten för landbaserad vindkraft att få acceptans hos lokalbefolkningen. Enligt Konjunkturinstitutet mening bör eventuella negativa externa effekter förknippade med landbaserad vindkraft angripas direkt, möjligen genom en skatt/avgift som återförs till värdkommunerna. Att i stället subventionera annan kraftproduktion innebär att vi avsäger oss annan anpassning och överlag får en för stor elproduktion.

Skulle man ändå införa särskilt stöd för kabelutbyggnad för havsbaserad vindkraft behöver det, såsom redogörs för rapporten, inrättas system som motverkar en ur ett helhetsperspektiv dålig lokalisering av vindkraftparker och som anger en begränsning för hur stort det samlade stödet kan komma att bli.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Björn Carlén.

Urban Hansson Brusewitz

Björn Carlén